



Bevezetés Az EU–Japán gazdasági partnerségi megállapodáshoz

Közbeszerzés

Mi a közbeszerzés?

Japán és az EU nemzeti, regionális és helyi szintű kormányzatai minden évben több milliárd értékű árut és szolgáltatást szereznek be – vagy vásárolnak – magánvállalkozásoktól. E célból közbeszerzési eljárásokat írnak ki a vállalkozások számára.

Miért foglalkozik az EU–Japán gazdasági partnerségi megállapodás a közbeszerzésekkel?

Az EU és Japán közbeszerzési piacai a világ legnagyobbjai közé tartoznak.

Becslések szerint az EU-hoz és Japánhoz hasonló fejlett gazdaságok esetében az állami áru- és szolgáltatásbeszerzések a teljes gazdaság több mint 15 %-át teszik ki. Ez egy nagy piac, tele üzleti lehetőségekkel. A közbeszerzések nagy része a regionális vagy helyi önkormányzatok szintjén, és az építőipari szolgáltatások terén zajlik.

Japánban azonban eddig a közbeszerzési szerződéseknek csak viszonylag kis részét (3,5 %-át) teljesítették külföldi vállalkozások. Az EU-ra vonatkozó megfelelő adat változó, de 4,5 % körül van.

Japánnak a WTO Kormányzati Beszerzési Megállapodása szerinti kötelezettségvállalásai elméleti szintű piacra jutásról rendelkeznek, de alacsonyabbak annál, mint amit az EU kínál.

Ezenkívül Japán megszorító módon értelmezi a kötelezettségvállalásait, amikor azok végrehajtására kerül sor, ami tovább korlátozza a bejutást Japán közbeszerzési piacára.

Az uniós szolgáltatók által a japán közbeszerzési piacon tapasztalt nehézségek közé a következők tartoztak:

- az „üzemeltetési biztonságra vonatkozó záradék” széles körű alkalmazása, ami gyakorlatilag már az ajánlattétel lehetőségéből is kizárja a külföldi szolgáltatókat a vasúti közlekedés ágazatában
- a fogyasztók és a szolgáltatók közötti összetett kapcsolatot előíró követelmények, amelyek a hazai ajánlattevőknek kedveznek
- arra vonatkozó előírások, hogy a japán piacon korábban elvégzett munkákat, valamint a helyi partnerekkel való együttműködés terén szerzett korábbi tapasztalatot kell felmutatni, ami akadályozhatja új ajánlattevők részvételét.



Mik voltak az EU céljai a megállapodás e részével?

Az EU biztosítani akarta, hogy a megállapodás e részében mindkét fél:

EU–Japán



- olyan szabályokban állapodik meg, amelyek tiltják, hogy valamely fél tisztességtelen megkülönböztetésben részesítse a másik fél ajánlattevőit
- olyan szabályokat állapít meg, amelyek a lehető legnagyobb átláthatóságot biztosítják a közbeszerzési eljárások során, hogy az uniós vállalkozások biztosan értesüljenek a japán lehetőségekről
- maximalizálja annak lehetőségét, hogy az uniós vállalkozások valamennyi kormányzati szinten – nemzeti, regionális és helyi önkormányzati szinten – részt vehessenek a közbeszerzési eljárásokban.

Mit ért el az EU a tárgyalások során?

Az EU-nak sikerült jobb hozzáférést kapni a Japánban meghirdetett közbeszerzési eljárásokhoz, a központi kormányzat, valamint a regionális és helyi önkormányzatok szintjén egyaránt.

1. Központi kormányzat

Vasút

A tárgyalások során az EU egyik prioritása volt, hogy nagyobb hozzáférést biztosítson a japán közbeszerzési piachoz a vasúti berendezések és infrastruktúra terén.

Japán nagyrészt beleegyezett ebbe azzal, hogy ígéretet tett az úgynevezett üzemeltetési biztonságra vonatkozó záradék eltörlésére. E záradék célja látszólag az, hogy a természeti katasztrófák által gyakran sújtott Japánban garantálja a vasúti közlekedés biztonságát.

A valóságban azonban kizárta a külföldi beszállítókat a vonatokra és más vasúti berendezésekre kiírt eljárásokban való részvételből.



Japán beleegyezett abba is, hogy levélváltást fogad el a vasutakról. Ez a szabadkereskedelmi megállapodás keretébe helyezné a felek között a vasút területén jelenleg folytatott együttműködést. Ez az együttműködés magában foglalja a vasútipari párbeszédet (Railway Industrial Dialogue) és a vasúttal foglalkozó technikai szakértői csoportot (Technical Expert Group on Railways) is.

Egyéb

Japán beleegyezett, hogy a következő területeken is megnyitja a közbeszerzéseket az uniós ajánlattevők előtt:

- Kórházak és tudományos intézmények (87 intézmény)
- Villamosenergia-elosztás (29 intézmény)

2. Regionális és helyi önkormányzatok

Japán beleegyezett, hogy megkülönböztetésmentes hozzáférést biztosít az uniós szolgáltatók számára 48, mintegy 300 000 fő lakosú város közbeszerzési piacaihoz. E városok együttesen a japán lakosság mintegy 15 %-át adják.

3. A kormányzat valamennyi szintje

EU–Japán



Ezenkívül Japán számos más intézkedésbe is beleegyezett, többek közt a következőkbe:

- Japán lehetővé teszi az uniós vállalkozások műszaki képességének és tapasztalatának tisztességesebb értékelését, amikor japán közbeszerzési eljárásokon indulnak
- elérhetőbbé teszi a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos információkat
- új szabványokat állapít meg az olyan ajánlattevő vállalkozások számára elérhető jogorvoslatot illetően, amelyek úgy érzik, hogy tisztességtelenül bántak velük.

Ez túlmutat a WTO Kormányzati Beszerzési Megállapodásán, amelyet 49 WTO-tag írt alá.

Mit kínált az EU Japánnak?

Az EU saját részéről beleegyezett, hogy részben megnyitja piacát a városok és nagyváros tömegközlekedési berendezései terén, például a vonatokkal, metrórendszerek jelzőberendezéseivel, valamint a vasúti berendezésekkel kapcsolatban.

Az EU a városok (helyi önkormányzatok) közbeszerzéseikhez is jobb hozzáférést biztosít majd Japánnak, a Japán által az EU számára felajánlotthoz hasonló mértékben.